

Шановні Члени журі, тема мого дослідницького проєкту: «Народні перекази про відьом та їх використання в повісті Григорія Квітки-Основ'яненка «Конотопська відьма»».

Переплетення містики та фольклору – тема, яка цікавила мене ще з дитинства. Малою я завжди відпочивала влітку на батьківщині свого дідуся, у селі Лютенька, Полтавської області. Велике, мальовниче село, що славалося не лише рідною землею гадяцького полковника Бороховича, який побудував Успенську церкву 1686-го року, оспіваною у піснях річкою Псел, але й збереженням містичних історій, забобонів, що передаються з покоління в покоління. Головною принадою нашої сімейної бібліотеки завжди була збірка містичних «казок» Квітки-Основ'яненка, серед яких особливу увагу дідусь приділяв «Конотопській відьмі», вважаючи цю книгу пророчою. І дійсно, історія, яка раніше мені здавалася страшною казкою, виявилася повчальним смолоскипом, який червоним вогнем палає над історією нашої держави.

Хоча події твору відбувалися з козацькою старшиною, що жила наприкінці XVIII-го століття, ідея сатиричного зображення адміністративного апарату, а саме його безкультур'я, самодурства, здирництва, взаємних інтриг, на жаль, актуальна й сьогодні. Проте сам Основ'яненко висловлювався негативно про різні забобони, що існують серед народу, крім того, він уважав себе не тільки противником такої народної демонології, а й гуманістичним просвітителем, а тому вбачав призначення своєї творчості в тому, щоб показати читачам всю абсурдність і безглуздість їхньої забобонності.

Чаклунство, ритуали, нечиста сила – це те, що нас оточує, хоч часто ми й самі цього не помічаємо. Тому мені було надзвичайно цікаво поринути в містичний світ Квітки-Основ'яненка, адже любов до його творчості передалася мені в спадок від дідуся. До того ж його твори надзвичайно актуальні сьогодні, адже висвітлюють питання неспроможності влади зробити нашу державу заможною та сильною. Можливо, якби керманічі читали твори класиків української літератури, то більш ефективно розбудовували б нашу країну.

З повагою, Дем'яна Збаржевецька

03.12.2020